

31.8.2026

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö asiassa 3954/03.04.04.04.10/2026

Prosessiosoite ja yhteystiedot:

Porvoon kaupunki
Kaupunginlakimies Johanna Päivärinta
Raatihuoneenkatu 9, 06100 Porvoo
kirjaamo@porvoo.fi

Taustaa

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt Porvoon kaupunginhallitusta antamaan lausunnon ja toimittamaan hallinto-oikeudelle kaikki valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat Ilolan koti - ja kouluyhdistys ry valituksen johdosta. Yhdistys on valittanut Porvoon kaupunginvaltuuston päätöksestä 18.3.2026 § 18.

Muutoksenhakija vaatii, että hallinto-oikeus kumoaa Porvoon kaupunginvaltuuston päätöksen 18.3.2026 § 18 koskien Porvoon kaupungissa sijaitsevan Ilolan koulun lakkauttamista, sekä määrää päätöksen täytäntöönpanokieltoon. Perusteena, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätös on sisällöltään lainvastainen.

Valituksessa katsotaan, että päätöksellä on lakkautettu Porvoon kaupungin Ilolan kylässä sijaitseva, itäisen Porvoon ainoa suomenkielinen koulu vastoin kaupunginvaltuuston 11.12.2024 tekemää päätöstä, ilman asianmukaista lapsivaikutusten arviointia, ilman lainmukaista kuulemismenettelyä ja ilman hallintolain edellyttämää vaihtoehtojen selvittämistä. Asiassa on sivuutettu hallintolain mukaiset selvittämis-, kuulemis- ja yhdenvertaisuusvelvoitteet Ilolan koulun lakkauttamisen saavuttamiseksi.

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 3.9.2026.

Hallinto-oikeus on antanut ratkaisun täytäntöönpanoa koskevassa asiassa jo aikaisemmin. Täytäntöönpanokieltoa ei annettu.

Lausunto

Valituksenalaisella päätöksellä kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen, jonka mukaan Ilolan koulu lakkautetaan

31.8.2026

keväällä 2028 lukuvuoden 2027–2028 päätyttyä ja Ilolan koulun nykyinen oppilaaksiottoalue liitetään osaksi itäistä palvelualueetta, jolla sijaitsevat Huhtisen koulu, Keskuskoulu ja Kevätkummun koulu. Kaupunginvaltuusto totesi lisäksi, että Ilolan koulun sen hetkisille oppilaille annetaan mahdollisuus, perustelluin syin, valita myös Jokilaakson koulu omaksi lähikouluksi.

Päätöksen perustelut

Päätöksellä otettiin kantaa Ilolan koulun rakennusten vuokrasopimuksen jatkamiseen. Päätöksen perusteena oli esitelty kolme eri vaihtoehtoa, jotka olivat seuraavat: vuokrasopimusta ei jatketa, vuokrasopimusta jatketaan tai kiinteistö lunastetaan Porvoon kaupungille. Vaihtoehtoista valittiin se, jonka mukaan rakennusten vuokra-aikaa jatkettiin kahdella vuodella. Yhteenvetona ja kokonaisharkintaan perustuen todettiin, että vaihtoehto, jossa vuokrasopimusta jatkettaisiin määräaikaisesti kahdella vuodella, minkä jälkeen Ilolan koulu lakkaa, oli perustelluin päätös. Päätökseen sisältyvä siirtymäaika mahdollistaisi lasten ja perheiden arkeen liittyvää sopeuttamista paremmin kuin koulun lakkauttaminen heti lukuvuoden 2025-2026 jälkeen.

Asian valmistelussa on selvitetty koulun lakkauttamisen perusteet, kuten oppilasmäärän kehitys, taloudelliset vaikutukset, tilojen kunto, opetuksen järjestämisen tarpeet ja vaikutukset palveluverkkoon. Vaikutukset lapsiin on arvioitu huolellisesti. Tämä ilmenee kaupunginvaltuuston päätöksestä 18.3.2026 § 18.

Siten valituksessa esitetyn väitteen siitä, ettei valmistelussa olisi otettu huomioon eri vaihtoehtoja, ei voida katsoa pitävän paikkaansa.

Asiasta tiedottaminen ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Asian vireilläolosta on tiedotettu asianmukaisesti. Porvoon kaupunki on tiedottanut aktiivisesti valmistelussa olevista ja päätöksentekoon tulevista asioista. Ilolan koulun vuokrasopimuksen käsittelyn etenemisestä on tiedotettu julkisesti jaoston käsittelyn ja lautakuntakäsittelyn yhteydessä jo 15.1.2026 sekä myös ennakkoon lehdistötiedotteella ja kaupungin verkkopalvelussa siinä vaiheessa, kun kaupunginhallituksen lista on lähetetty 4.3.2026.

Tässä julkiset aiheeseen liittyvät tiedotteet kronologisessa järjestyksessä:

Mediatiedote 15.1.2026, jaoston ja lautakunnan tammikuun kokouksiin liittyen:
<https://www.porvoo.fi/uutiset/jaosto-ja-lautakunta-kasittelevat-ilolan-koulun-vuokrasopimuksen-jatkovaihtoehtoja/>

31.8.2026

Jaoston päätöstiedote 20.1.2026: <https://www.porvoo.fi/uutiset/suomenkielisen-koulutusjaoston-kokous-20-1-2026/>

Lautakunnan päätöstiedote 22.1.2026: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kasvun-ja-oppimisen-lautakunnan-paatokset-22-1-2026/>

Mediatiedote 4.3.2026, kh kokoukseen 9.3.2026 liittyen: <https://www.porvoo.fi/uutiset/esitys-ilolan-koululle-kahten-vuoden-jatkoaika/>

Kh päätöstiedote 9.3.2026: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kaupunginhallituksen-paatokset-9-3-2026/>

Kv päätöstiedote 18.3.2026: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kaupunginvaltuuston-paatokset-18-3-2026/>

Lisäksi 15.1. mediatiedote lähetettiin ensin Wilman kautta koulun henkilöstölle ja huoltajille. 25.2. henkilöstölle on lähetetty kutsu info- ja kuulemistilaisuuteen, joka oli 4.3. samoin 25.2. huoltajille lähetetty kutsu keskusteluihin, joita oli tarjolla 5.–6.3.

Asiasta on myös uutisoitu näkyvästi paikallismediassa. Vanhempainyhdistys on ollut aktiivinen, järjestänyt tilaisuuksia ja osallistunut aktiivisesti julkiseen keskusteluun. Tämä osoittaa, että vanhempainyhdistys on ollut tietoinen asian valmistelusta. Sen lisäksi, että asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivuilla, paikallislehdissä ym. Ilolan koulun oppilaiden huoltajille tarjottiin mahdollisuutta keskustella koulun tulevaisuudesta perusopetus- ja lukiokoulutusjohtajan sekä aluerehtorin kanssa. Keskustelut järjestettiin Porvoo-infon tiloissa 5.-6.3.2026.

Päätettäessä kunnan kouluverkosta ei asian käsittelyssä katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään asianosaisen kuulemisesta. Valmistelussa on noudatettu hallintolain 41 §:n säännöstä vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asiaan osallisille. Säännöksen taustalla on perustuslaista tuleva velvoite edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.

Osallisille henkilöille on varattu mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä annettu tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta, toisin kuin valituksessa esitetään.

Lapsivaikutusten arviointi

Porvoon kaupunki on linjannut, että lapsivaikutusten arviointi vireillä olevasta päätöksestä toteutetaan, kun seuraavista kriteereistä jokin tai jotkin toteutuvat. Kriteerit ovat:

31.8.2026

- Päätöksellä on vaikutusta kaikkien porvoolaisten lasten hyvinvointiin, terveyteen, kehitykseen tai oikeuksien toteutumiseen.
- Päätöksellä on vaikutusta tietyn lapsiryhmän tai tietyn alueen lasten hyvinvointiin, terveyteen, kehitykseen ja oikeuksien toteutumiseen
- Päätöksestä seuraa poikkeuksellinen muutos lasten saamiin palveluihin.
- Päätöksellä on huomattavaa vaikutusta lasten taloudelliseen tilanteeseen.
- Päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen.

Kasvun ja oppimisen toimialan asiantuntijat ovat arvioineet Ilolan koulun jatkovaihtoehtojen lapsivaikutuksia suhteessa porvoolaisten lasten itse määrittelemiін tulevaisuuden koulun kriteereihin. Lapsiarviointi on tehty ja päätöksenteossa on huomioitu lasten etu päätöksessä ilmenevien perusteluiden mukaan.

Koulukuljetukset

Valituksessa on lisäksi viitattu koulukuljetuksiin ja niiden lainmukaisuuteen. Koulukuljetukset myönnetään huoltajan hakemuksesta, ja jokaiseen hakemukseen tehdään päätös. Koulukuljetukset hoidetaan lain ja kaupungin koulukuljetusperiaatteiden mukaisesti siten, että näiden asettamat ehdot täyttyvät.

Yhdenvertaisuus

Valituksessa viitataan myös siihen, että suomen- ja ruotsinkieliset olisivat eriarvoisessa asemassa oppilaaksiottoalueiden osalta. Oppilaaksiottoalueet poikkeavat kieliryhmien välillä, koska kieliryhmien väestöpohja sekä asukkaiden alueellinen sijoittuminen kaupungissa eroavat toisistaan. Lisäksi ratkaisuihin vaikuttavat eri kieliryhmiin kuuluvien oppilaiden määrät ja palveluverkon tarkoituksenmukainen järjestäminen.

Suomen- ja ruotsinkielisten oppilaaksiottoalueiden erilaisuus ei sellaisenaan osoita, että oppilaat olisivat eriarvoisessa asemassa. Kieliryhmien erilainen väestöpohja, oppilasmäärä ja maantieteellinen sijoittuminen edellyttävät osittain toisistaan poikkeavia ratkaisuja koulutuspalvelujen järjestämisessä. Oppilaaksiottoalueet on määritelty opetuksen järjestämisen kokonaisuus huomioon ottaen, eikä ratkaisu perustu oppilaiden erilaiseen kohteluun ilman hyväksyttävää ja objektiivista perustetta. Oppilasalueiden laatimisessa on otettu huomioon samat periaatteet molempien kieliryhmien osalta.

31.8.2026

Opetuksen järjestämisessä tavoitteena on turvata kaikille kuntalaisille yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen oppimisympäristöön. Uusi ratkaisu edistää oppilaiden oikeutta yhdenvertaisiin oppimisolosuhteisiin useista näkökulmista, joita on tarkasteltu lapsivaikutusten arvioinnissa.

Yhdenvertaisuusperiaate toteutuu, kun toimipaikkamuutokset perustuvat objektiivisiin ja johdonmukaisiin perusteisiin, kuten tilankäyttöön, henkilöstöön tai pedagogisiin edellytyksiin, eikä päätös kohtelee yksittäisiä lapsia tai perheitä epäasiallisesti.

Lopuksi

Kuntalain mukaan kunta vastaa palvelujen järjestämisestä taloudellisesti, tarkoituksenmukaisesti ja palveluverkkoa kokonaisuutena tarkastellen. Kunnan tulee käyttää voimavarojaan tehokkaasti ja varmistaa, että vapaaehtoinen toiminta järjestetään niissä yksiköissä, joissa se on resurssien, tilojen ja henkilöstön perusteella mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Valtuuston päätöksestä käy kattavasti ilmi, mihin selvityksiin ja arviointeihin se perustuu. Asian käsittelyssä ei ole tapahtunut menettelyvirhettä ja päätös on annettu tiedoksi lain edellyttämällä tavalla. Päätöksenteko on edennyt jaoston, lautakunnan, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kautta. Kaupunki on voinut päättää sille kuuluvan itsehallinnon nojalla kouluverkostaan. Tähän sisältyy myös sen arvioiminen, onko tehtävä ratkaisu kunnan asukkaiden edun mukainen ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat seikat.

Asukkaille on viestitty asiasta ja heille on varattu mahdollisuus vaikuttaa asiaan ennen lopullisen päätöksen tekemistä.

Katsomme, että yllä mainittujen seikkojen perusteella muutoksenhaun alaista päätöstä ei ole syytä muuttaa. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutoinkaan ole lainvastainen.

PORVOON KAUPUNGINHALLITUS

Porvoo 31.8.2026

Kaupunginjohtaja Jani Pitkäniemi

Hallintojohtaja Roope Lenkkeri

Liitteet

Kaupunginvaltuuston päätös 18.3.2026 § 18 liitteineen